

JONGEREN IN JEUGDHULP OVER VEILIGHEID

EEN ONDERZOEK VAN EN VOOR JONGEREN
IN OPDRACHT VAN JONGERENTASKFORCE KINDERMISHANDELING

**JONGEREN
TASKFORCE
KINDERMISHANDELING**

VOORWOORD

Aan dit onderzoek hebben veel VIP's meegewerkt. Dat zijn de jongeren die een beetje, of juist heel veel doen, om het in Nederland veilig(er) te maken voor andere jongeren.

Dat zijn de jongeren die ondanks eigen problemen -in het heden of verleden- continue kijken naar de toekomst en zoeken naar verbeteringen.

Aan alle jongeren die hebben meegewerkt aan dit onderzoek, in het bijzonder de jongeren van de Jongerentaskforce Kindermishandeling en het Jeugdwelzijnsberaad: ontzettend bedankt voor jullie hulp!

**“IK VIND DAT JE JE ALS JONGERE VEILIG MOET
KUNNEN VOELEN IN DE INSTELLING WAAR JE WOONT”**

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	pag. 1
2. Onderzoek van, voor en door jongeren	pag. 2
3. Wat willen jongeren weten over veiligheid?	pag. 2
4. Hoe is het onderzoek uitgevoerd?	pag. 3
5. Wie hebben de Veiligheidsbarometer 2015 ingevuld?	pag. 4
6. Wat zijn de belangrijkste uitkomsten?	pag. 5
6.1 Hoe vaak hebben jongeren een onveilige situatie meegemaakt?	
6.2 Veiligheid op de groep	
6.3 Groepsleiding en toezicht	
6.4 Vertrouwen in de mentor/groepsleiding	
6.5 Seksualiteit	
6.6 Online veiligheid	
6.7 Praten over onveilige situaties	
6.8 Tevredenheid over onveilige situaties	
7. Conclusies	pag. 13
8. Tips en adviezen	pag. 15
Bijlage 1 Veiligheidsbarometer 2015	pag. 16
Bijlage 2 Instellingen	pag. 18
Bijlage 3 Verslag van tips en adviezen jongeren	pag. 19
Colofon	pag. 22

ONDERZOEK JONGEREN IN JEUGDHULP OVER VEILIGHEID

1. INLEIDING

Veiligheid is voor elk kind en elke jongere belangrijk om zich normaal te kunnen ontwikkelen. Voor jongeren die niet thuis kunnen wonen en in residentiële groepen verblijven, is veiligheid van nog groter belang. Een uithuisplaatsing heeft een enorme impact op het leven van deze jongeren. De onrust en onzekerheid die ermee gepaard gaan, maakt dat jongeren in deze situatie extra kwetsbaar zijn. Organisaties die deze jongeren opvangen staan voor de opgave het leven van deze jongeren weer op het goede spoor te krijgen. Voorwaarde daarvoor is dat zij de bescherming en de veiligheid bieden waaraan het deze jongeren eerder veelal ontbroken heeft.¹ Helaas is dat niet altijd het geval.

In 2010 ontstond veel publiciteit rond seksueel misbruik van kinderen door geestelijken van de rooms-katholieke kerk. Naar aanleiding daarvan besloten de Nederlandse ministers van Justitie en Jeugd en Gezin een commissie in te stellen die onderzoek moest doen naar seksueel misbruik van minderjarigen die onder verantwoordelijkheid van de overheid waren geplaatst in instellingen en bij pleeggezinnen.

De commissie-Samson publiceerde in 2012 haar onderzoek naar seksueel misbruik van uit huis geplaatste kinderen onder de titel 'Omringd door zorg, toch niet veilig'. De commissie-Samson kwam met schokkende conclusies. Kinderen die in 2010 in tehuizen of pleeggezinnen verbleven, gaven aan twee keer zo vaak slachtoffer te zijn geworden van seksueel misbruik als 'gemiddelde' Nederlandse kinderen. De kans op ontdekking bleek klein: professionals namen slechts 2% waar van het misbruik waarover kinderen rapporteerden.

Naar aanleiding van de schokkende resultaten van het onderzoek van de commissie Samsom, installeerde brancheorganisatie Jeugdzorg Nederland de commissie Rouvoet. Deze commissie kreeg de opdracht een kwaliteitskader voor de aanpak van seksueel misbruik te ontwikkelen.

In 2013 was dit kwaliteitskader gereed. Het kwaliteitskader voorkomen seksueel misbruik in de jeugdzorg beoogt seksueel misbruik in de jeugdzorg terug te dringen en een gezonde seksuele ontwikkeling van jeugdigen te bevorderen. De organisaties voor jeugdzorg hebben toegezegd alles te doen om het voor jongeren en kinderen veiliger te maken. Onder andere hebben de organisaties afgesproken dat:

- Medewerkers goed opgeleid worden zodat zij misstanden kunnen opmerken en oppakken,
- Seksualiteit en seksueel grensoverschrijdend gedrag bespreekbaar wordt gemaakt in het team, op de leefgroep en met ouders en individuele kinderen,
- De weerbaarheid van jeugdigen wordt vergroot,
- Er een goede klachtenprocedure is,
- Systematisch de veiligheid onder jongeren te monitoren middels een instrument. Als instrument kan de Veiligheidsbarometer worden gebruikt.

Alle aanbevelingen en afspraken moeten bijdragen aan een veiligere leefomgeving voor jeugdigen binnen de jeugdzorg.

De Jongerentaskforce Kindermishandeling heeft zich de resultaten van het onderzoek van de commissie Samsom erg aangetrokken. Zij heeft opdracht gegeven onderzoek uit te laten voeren naar hoe jongeren in de jeugdhulp op dit moment de veiligheid ervaren en welke verbeterpunten vanuit jongerenperspectief kunnen worden aangedragen. De Jongerentaskforce wil hiermee een bijdrage leveren aan het verbeteren van de veiligheid voor jongeren in de jeugdhulp.

¹ Rapport commissie Samsom, "Omringd door zorg, toch niet veilig" 2012

2. ONDERZOEK VAN, VOOR EN DOOR JONGEREN

In 2013 is de Jongerentaskforce Kindermishandeling (JTK) opgericht, een initiatief van Augeo. De Jongerentaskforce stelt jongeren in staat actief mee te denken, mee te praten en adviezen te geven over hoe kindermishandeling beter tegengegaan kan worden en hoe mishandelde kinderen en jongeren tijdig goede hulp krijgen. Het is een platform door én voor de kinderen om wie het gaat.

Augeo is een particuliere stichting die zich inzet voor het veilig en gezond opgroeien van kinderen. Augeo streeft ernaar dat iedereen die met ouders en kinderen werkt, schadelijke en stressvolle opgroeisituaties kan signaleren en aanpakken. En dat gezinnen in de knel, steun krijgen van de mensen om hen heen. Augeo is initiator van de Jongerentaskforce.

De Jongerentaskforce Kindermishandeling heeft het thema veiligheid hoog in het vaandel. Naar aanleiding van alle maatschappelijke onrust, als gevolg van het rapport van de commissie Samsom, wil de JTK graag weten hoe jongeren die in groepen verblijven binnen de jeugdhulp de veiligheid ervaren.

Zij stellen dan ook de vraag: hoe staat het met de veiligheid van jongeren in de jeugdzorg? Merken zij iets van alle acties? En nog belangrijker: hoe kan de veiligheid nog worden verbeterd vanuit het perspectief van jongeren?

Om dit voor elkaar te krijgen heeft de JTK samenwerking gezocht met Stichting JeugdWelzijnsBeraad.

Het JWB is het platform waar meer dan 20 jongerenraden van jeugdzorginstellingen aan deelnemen. Binnen het JWB bespreken jongeren thema's die voor hen belangrijk zijn. Het thema "seksualiteit" en "veiligheid" is meerdere malen tijdens bijeenkomsten van het JWB aan bod geweest. Het JWB is in gesprek geweest met de commissie Rouvoet over het Kwaliteitskader voorkomen seksueel misbruik om het perspectief van de jongeren en input vanuit de jongeren mee te geven.

3. WAT WILLEN JONGEREN WETEN OVER VEILIGHEID

In navolging van het eerder uitgevoerde onderzoek van de commissie Samson en de afspraken rond het Kwaliteitskader voorkomen seksueel misbruik van de commissie Rouvoet, wil de Jongerentaskforce Kindermishandeling weten hoe het met de veiligheidssituatie van jongeren in residentiële instellingen is gesteld. In dit onderzoek staat de volgende vraag centraal:

Hoe ervaren jongeren in de verblijfsgroepen van jeugdhulp de sociale veiligheid binnen de eigen instelling?

De Jongerentaskforce Kindermishandeling kiest in dit onderzoek voor een brede vraagstelling. De JTK wil graag weten hoe jongeren de sociale veiligheid ervaren. Daarnaast worden jongeren bevraagd over online veiligheid en hoe met het thema seksualiteit wordt omgegaan binnen de jeugdhulp. Het onderzoek is gericht op de wijze waarop jongeren de veiligheid beleven in de verblijfsgroepen van jeugdhulp.

Met ervaren sociale veiligheid wordt bedoeld: het (veilige) gevoel dat iemand ervaart in een situatie, ofwel de mate waarin iemand zich beschermd voelt in een bepaalde situatie. Het woord 'sociaal' geeft aan dat het gaat om de aan- of afwezigheid van zorgen, angst of ervaren dreiging door andere mensen.

In dit onderzoek is aan jongeren bijvoorbeeld gevraagd hoe vaak zij onveilige situaties mee maken, of zij vertrouwen in mentoren en groepsleiding hebben, bij wie jongeren het zouden melden als ze iets meemaken, etc. Vragen naar fysieke veiligheid zoals bijvoorbeeld brandgevaar of kans op ongelukken door gevaarlijke situaties zijn niet gesteld.

Naast vragen over veiligheid is ook aan jongeren gevraagd hoe in de groepen/huizen wordt omgegaan met het thema seksualiteit. Bijvoorbeeld: wordt in de leefgroep/huis over seksualiteit gesproken, vinden jongeren dat medewerkers het gesprek rond seksualiteit goed kunnen voeren, etc. Voor een uitgebreide beschrijving van de vragen zie bijlage 1 Veiligheidsmonitor 2015.

“EEN VEILIGE OMGEVING OM OP TE GROEIEN, DAT IS WAT IK WIL”

4. HOE IS HET ONDERZOEK UITGEVOERD?

Tijdens een voorbereidende brainstormsessie met de Jongeren-taskforce Kindermishandeling (JTK) is gekeken naar wat de jongeren onder veiligheid in het algemeen en sociale veiligheid binnen de jeugdhulp verstaan. Hier kwamen zaken als vertrouwen, rust, eigen ruimte, bescherming en online veiligheid naar voren.

Daarna is gekeken of er vragenlijsten bestaan en beschikbaar zijn die binnen de jeugdhulp worden afgenomen om de veiligheid van jongeren in kaart te brengen. Hierover is contact geweest met Jeugdzorg Nederland. Jeugdzorg Nederland gaf aan dat instellingen met vragenlijsten werken, maar dat deze gegevens niet beschikbaar en ook niet gebundeld zijn. Na een belronde bij instellingen bleek de Veiligheidsbarometer² een veelgebruikt instrument te zijn om de veiligheid van jongeren in kaart te brengen. Veel jeugdzorgorganisaties gebruiken deze Veiligheidsbarometer, of hebben deze in het verleden gebruikt. Echter, de resultaten van de Veiligheidsbarometer worden niet met elkaar gedeeld en er wordt niet landelijk gemonitord.

De vragen van de Veiligheidsbarometer zijn aan de Jongeren-taskforce Kindermishandeling en het jongerenbestuur van JWB voorgelegd en zijn waar nodig aangepast en aangevuld met een aantal vragen over seksualiteit en online pesten. Hiermee is de 'Veiligheidsbarometer 2015' ontstaan, een lijst die door jongeren is gecheckt en waar nodig aangevuld. In bijlage 1 worden de vragen weergegeven.

De Veiligheidsbarometer 2015 is in maart 2015 op verschillende manieren digitaal uitgezet. Jongeren vanaf 12 jaar, die in residentiële groepen verblijven van jeugdhulpinstellingen, jeugd GGZ en instellingen voor licht verstandelijk beperkte jongeren zijn benaderd voor deelname aan het onderzoek. Bij drie instellingen is de vragenlijst breed uitgezet namelijk bij Stek Jeugdhulp, Jarabee en GGZ Eindhoven. Tevens is de Veiligheidsbarometer 2015 tijdens twee regiobijeenkomsten van het JeugdWelzijnsBeraad door ongeveer 50 jongeren vanuit verschillende instellingen ingevuld.

Naar aanleiding van de uitkomsten hebben elf jongeren (vier jongeren van JTK en zeven jongeren van het JWB) op 14 april 2015 deelgenomen aan een verbetergroepsessie om oplossingen te bedenken voor drie belangrijke punten die uit het onderzoek naar voren kwamen.

Het eindrapport is voorgelegd aan de JTK en de reacties zijn in dit rapport verwerkt.

² De veiligheidsbarometer is ontwikkeld in het kader van LAAK (Landelijk Actieprogramma Aanpak Kindermishandeling). De barometer brengt de ervaren sociale veiligheid van jongeren in kaart. © Adviesbureau Van Montfoort in samenwerking met Meyknecht Advies; maart 2008

5. WIE HEBBEN DE VEILIGHEIDSBAROMETER 2015 INGEVULD?

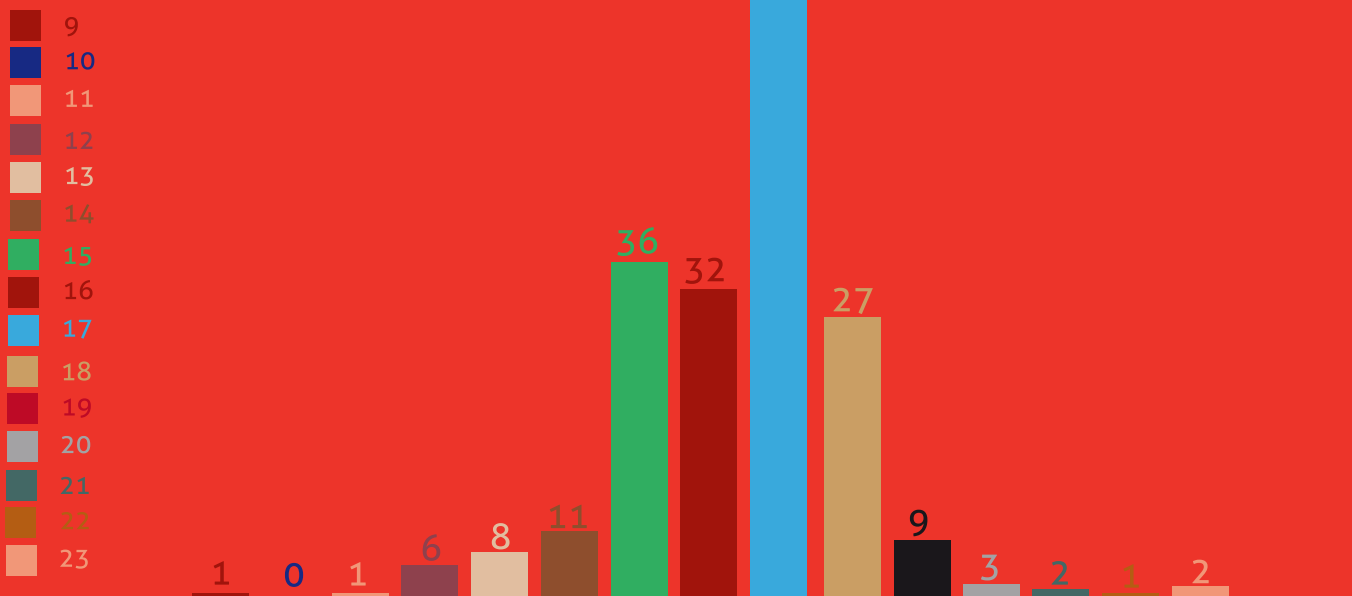
Er hebben in totaal 196 jongeren de lijsten ingevuld. 194 hebben alle vragen ingevuld.

- De gemiddelde leeftijd is 16 jaar. Jongeren tussen de 9 en 23 jaar hebben de lijst ingevuld, maar de grootste groep is 17 jaar (55 jongeren).
- Bijna net zoveel meisjes (100) als jongens (94) hebben de vragenlijst ingevuld.

• In totaal hebben jongeren uit 15 instellingen meegedaan aan het onderzoek. Zie bijlage 2 voor uitgebreide opsomming van de instellingen.

• De lijst is ingevuld door jongeren die verblijven in leefgroepen, fasehuizen, Kamer Training Centra en Zelfstandig Begeleid Wonen.

AANTAL JONGEREN PER LEEFTIJD

196 JONGEREN
GEMIDDELDE LEEFTIJD 16 JAAR
GROOTSTE GROEP IS 17 JAAR
BIJNA NET ZOVEEL JONGENS ALS MEISJES
15 INSTELLINGEN HEBBEN MEEGEDAAN

6. WAT ZIJN DE BELANGRIJKSTE UITKOMSTEN

6.1 HOE VAAK HEBBEN JONGEREN EEN ONVEILIGE SITUATIE MEEGEMAAKT?

In de Veiligheidsbarometer 2015 is aan jongeren gevraagd hoe vaak zij bepaalde onveilige situaties hebben meegemaakt in de huidige groep.

HOE VAAK HEB JE MEEGEMAAKT DAT

- a. je gepest of uitgescholden werd door andere jongeren op de groep?
- b. je geschopt of geslagen werd door andere jongeren op de groep?
- c. je bedreigd werd door andere jongeren op de groep?
- d. je aangeraakt of seksueel bent lastig gevallen op de groep?
- e. je online gepest werd?
- f. je online seksueel bent lastig gevallen

NOOIT

SOMS

VAAK

65% (127)	28% (54)	7% (13)
82% (159)	14% (28)	4% (7)
81% (157)	14% (28)	5% (9)
88% (170)	9% (17)	3% (7)
86% (167)	11% (22)	3% (5)
90% (174)	7% (14)	3% (6)

De meeste jongeren (82%) hebben nooit te maken gehad met fysiek geweld op de groep zoals slaan of schoppen. Ook bedreigingen door andere jongeren hebben de meeste jongeren (81%) nooit meegemaakt. Hoewel de meeste jongeren nooit met fysiek geweld te maken hebben gehad, geeft een noemenswaardige groep (14%) aan dat dit wisselend is. Vier procent van de jongeren meldt vaak geslagen of geschopt te zijn geweest door andere jongeren op de groep. Een vergelijkbaar percentage (5%) zegt vaak bedreigd te zijn door andere jongeren op de groep.

Jongeren maken vaker mee dat ze gepest of uitgescholden worden op de groep. Hierover zegt 65% dat ze dat nooit hebben meegemaakt. Echter een aanzienlijke groep (28%) meldt dat dit soms gebeurt. Zeven procent van de jongeren geeft aan dat dit vaak gebeurt. Het online pesten komt minder voor dan dat ze op de groep worden gepest, geven de jongeren aan.

Een grote groep jongeren (86%) zegt nooit online gepest te zijn. 14% van de jongeren geeft aan dat dit soms gebeurt. Het percentage jongeren dat vaak dit meemaakt is 3%.

Als het gaat om seksueel lastig gevallen worden, meldt de grootste groep jongeren (88%) dat dit nooit op de groep is voorgekomen. Zeventien jongeren van de 194 jongeren (9%) geven aan dat het wisselend is of ze seksueel zijn lastig gevallen. Zeven jongeren (3%) die de lijst hebben ingevuld, zeggen vaak seksueel te zijn lastig gevallen op de groep. Online is een grote groep jongeren (90%) nooit seksueel lastig gevallen. Een klein percentage (7%) geeft aan dat dit wisselend gebeurt. Zes van de 194 jongeren (3%) zeggen dat dit vaak voorkomt.

6.2 VEILIGHEID OP DE GROEP

Aan de jongeren zijn vragen voorgelegd die te maken hebben met de veiligheid op de groep of in het huis waar ze wonen.

Jongeren voelen zich over het algemeen op hun gemak in de groepen. Bijna tweederde (65%) van de jongeren zegt zich op hun gemak te voelen op de groep. Echter een aanzienlijke groep (32%) van de jongeren geeft aan dat dit wisselend is. Een klein percentage (3%) voelt zich niet fijn op de groep.

Een grote meerderheid van de jongeren (83%) is niet bang voor andere jongeren die in de groep of in het huis verblijven. De meeste jongeren (85%) zijn ook niet bang dat iemand op de groep ze iets aandoet of aanraakt. We zien echter dat 10% van de jongeren 'wisselend' antwoordt op de vraag of ze bang zijn voor sommige jongeren en 9% antwoordt 'wisselend' op de vraag of ze bang zijn dat iemand ze aanraakt/iets aandoet op de groep. Zeven van de 195 jongeren zeggen bang te zijn voor andere jongeren op de groep. Een groep van 12 jongeren (6%) geeft aan bang te zijn dat iemand hen iets aandoet op de groep.

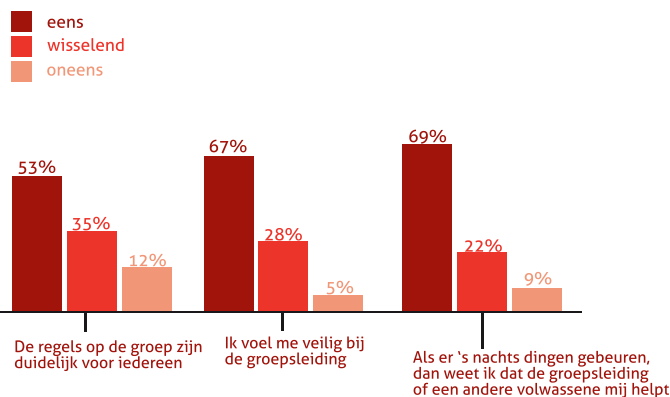
's Nachts voelen de meeste jongeren (77%) zich veilig in hun kamer. Wel geven meer jongeren aan, vergeleken met de vorige vragen (18%) dat het wisselend is of zij zich veilig voelen in hun kamer 's nachts.

Ook is gevraagd wat jongeren vinden van de regels op de groep. Regels dragen bij aan het gevoel van veiligheid van jongeren. Als regels duidelijk zijn voor iedereen dan weten jongeren waar ze aan toe zijn, dit geeft een gevoel van veiligheid.

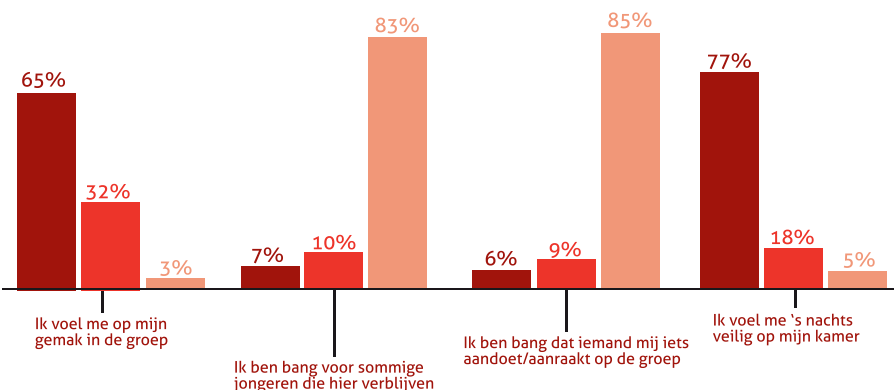
Hier zien we dat net iets meer dan de helft van de jongeren (53%) vindt dat de regels op de groep duidelijk zijn voor iedereen. Een aanzienlijke groep (35%) vindt dit wisselend. Een groep van 12% geeft aan dat de regels niet duidelijk zijn.

Aan de jongeren is gevraagd of zij zich veilig voelen bij de groepsleiding. Iets meer dan tweederde (67%) is het hier mee eens. Een redelijke grote groep (28%) vindt dat het wisselend is of zij zich veilig voelen bij de groepsleiding. Terwijl vijf procent van de jongeren zich niet veilig voelt bij de groepsleiding. Aan de jongeren is ook gevraagd of zij op de hulp van de groepsleiding of een andere volwassene kunnen rekenen als er 's nachts iets zou gebeuren. Bijna 70% zegt het hier mee eens te zijn. Ook hier zien we een grote groep (22%) die 'wisselend' antwoordt op de vraag of iemand hen zou helpen. Een groep van 9% van de jongeren heeft er geen vertrouwen in dat een volwassene ze te hulp kan schieten 's nachts.

VEILIGHEID OP DE GROEP EN GROEPSLEIDING

VEILIGHEID OP DE GROEP

“IK VOEL ME OP MIJN GEMAK IN DE GROEP”

6.3 GROEPSLEIDING EN TOEZICHT

Sociale veiligheid voor jongeren hangt nauw samen met het gevoel zich beschermd te voelen. Dat betekent dat de rol van de groepsleiding of andere volwassenen belangrijk is als het gaat om toezicht en ingrijpen in situaties die voor jongeren onveilig zijn. Ook het bespreken wanneer zich een onveilige situatie heeft voorgedaan is helpend voor jongeren om zich veilig te voelen.

Een meerderheid van de jongeren (62%) vindt dat er toezicht is van de leiding om te zorgen dat het veilig is. Echter een aanzienlijke groep, namelijk een derde van de jongeren, vindt dat dit wisselend is. Een klein percentage (5%) vindt dat er niet genoeg toezicht is.

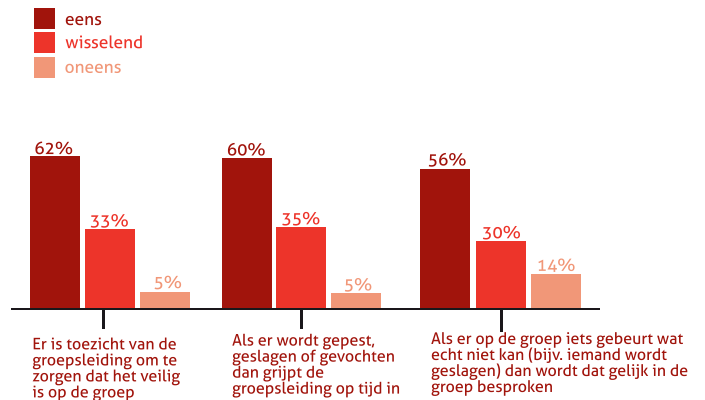
Op de vraag of jongeren vinden dat als er gepest, geslagen of gevochten wordt de groepsleiding op tijd ingrijpt, zegt 60% het hier mee eens te zijn. Ook hier zegt een aanmerkelijke groep, namelijk iets meer dan een derde (35%), dat dit wisselend gebeurt. Een kleine 5% vindt dat de groepsleiding niet tijdig ingrijpt.

Iets meer dan de helft (56%) van de jongeren zegt dat onveilige situaties in de groep gelijk worden besproken. Een groep van bijna een derde (30%) van de jongeren vindt dat dit wisselend gebeurt. Een behoorlijk aantal jongeren (14%) geeft aan dat incidenten niet gelijk in de groep worden besproken.

**“ALS ER IN DE GROEP
IETS GEBEURT WAT
ECHT NIET KAN,
WORDT DAT GELIJK
BESPROKEN”**

GROEPSLEIDING EN TOEZICHT

6.4 VERTROUWEN IN DE MENTOR/GROEPSLEIDING

Binnen de jeugdhulp krijgen jongeren een mentor. De mentor is de medewerker op de groep of in het Kamer-Training Centrum die de jongere individueel spreekt en begeleidt. De mentor is voor de jongere een belangrijk aanspreekpunt voor vragen.

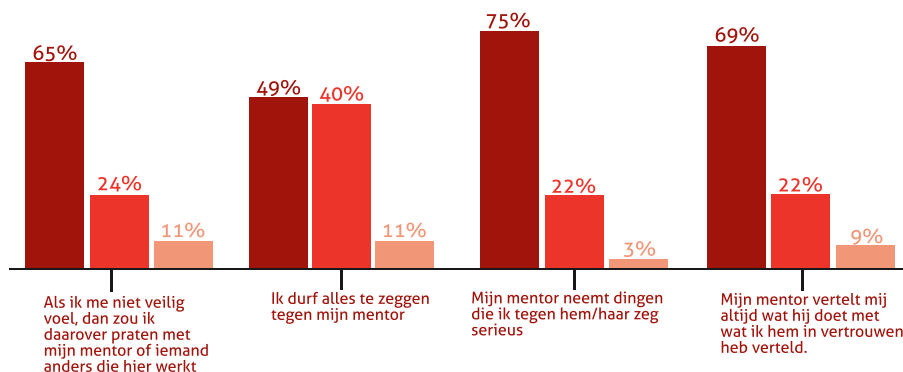
In de Veiligheidsbarometer 2015 is aan jongeren gevraagd of zij hun mentor in vertrouwen zouden nemen en hoe zij denken dat de mentor omgaat met wat haar/hem in vertrouwen is verteld.

Een ruime meerderheid van de jongeren (65%) zou met een mentor of iemand anders van de instelling praten in het geval dat zij zich onveilig voelen. Bijna een kwart van de jongeren zegt dat het wisselend is of zij met de mentor zouden praten als zij zich onveilig voelen. Een aanzienlijke groep van 11% zegt niet met een mentor te praten in het geval van een onveilige situatie.

Bijna de helft van de jongeren (49%) durft alles tegen de mentor te zeggen. Echter bijna net zoveel jongeren (40%) zeggen dat dit wisselend is. 11% van de jongeren zegt dat ze niet alles durven te vertellen.

Een grote groep jongeren (75%) vindt dat de mentor zaken die de jongeren aan ze vertellen serieus neemt. Bijna een kwart (22%) vindt dit wisselend. Ook vindt een grote groep jongeren (69%) dat de mentor goed omgaat met de informatie die de jongeren in vertrouwen hebben verteld. 22% vindt dat dit wisselend gebeurt.

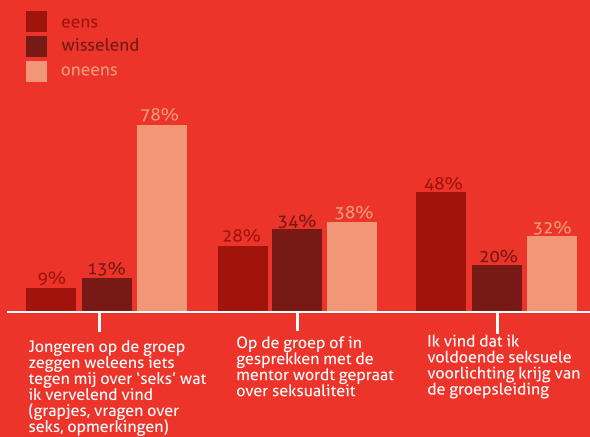
VERTROUWEN IN DE MENTOR

6.5 SEKSUALITEIT

Aan jongeren is gevraagd of er over seksualiteit wordt gepraat in de groep/het huis en of ze voldoende voorlichting krijgen. Daarnaast is ook gevraagd of zij vervelende of onveilige situaties op de groep rond het thema seksualiteit meemaken.

SEKSUALITEIT

**“IK VIND DAT ER
TE WEINIG OVER
SEKSUALITEIT
WORDT GEPRAAAT”**

De meeste jongeren (78%) hebben niet meegemaakt dat in de groepen vervelende opmerkingen, grapjes of vragen over seks zijn gemaakt. Dertien procent zegt echter dat het wisselend is. Een groep van 9% zegt dat er weleens iets over seks tegen hen is gezegd wat ze vervelend vonden.

Jongeren zijn verdeeld over de vraag of er in de groepen of met de mentor over seksualiteit wordt gepraat. De meeste jongeren (38%) melden dat er in de groep of met de mentor niet over seksualiteit wordt gepraat. Een vergelijkbare groep (34%) zegt dat het wisselend is. En iets meer dan een kwart (28%) van de jongeren zegt dat er wel over seksualiteit wordt gepraat.

Daarnaast zegt iets minder dan de helft (48%) van de jongeren dat hij/zij voldoende seksuele voorlichting krijgt van de groepsleiding. Terwijl een aanzienlijke groep (32%) vindt dat dit niet voldoende gebeurt.

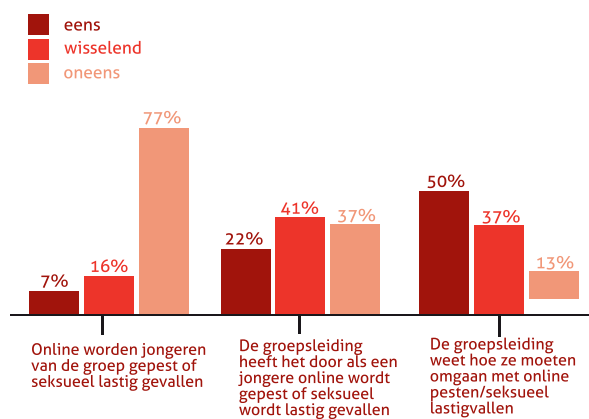
6.6 ONLINE VEILIGHEID

Voor jongeren gaat veiligheid niet alleen over wat er zich op de groepen afspeelt maar ook wat online gebeurt. Aan de jongeren is gevraagd of jongeren van de groep online gepest of seksueel worden lastig gevallen en of de leiding weet hoe ze daarmee moeten omgaan.

Meer dan driekwart van de jongeren (77%) geeft aan het oneens te zijn met de stelling dat jongeren op de groep online worden lastig gevallen of gepest. Zestien procent zegt dat het wisselend is of jongeren online onveilig zijn. En 7% geeft aan dat ze het met de stelling eens zijn.

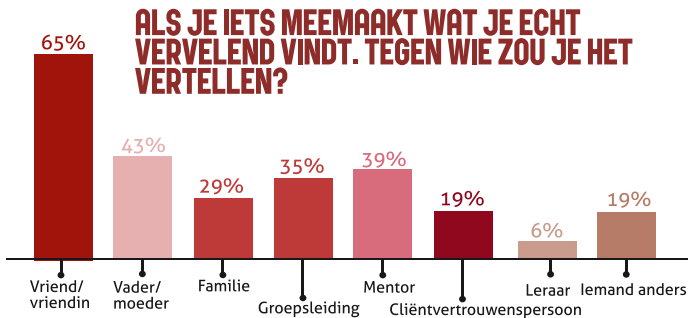
De helft van de jongeren is het er mee eens dat de leiding weet hoe ze hiermee moeten omgaan. Een aanzienlijke groep (37%) zegt dat dit wisselend is en een groep van 13% zegt dat de leiding niet weet hoe ze hiermee moeten omgaan.

ONLINE VEILIGHEID

6.7 PRATEN OVER ONVEILIGE SITUATIES

Aan jongeren is gevraagd aan wie ze het zouden vertellen als ze iets vervelends meemaken zoals bijvoorbeeld dat ze lastig gevallen zouden worden op internet, of dat ze iets tegen hun zin moesten doen (bijv. iemand aanraken). Jongeren kunnen meerdere personen aangeven aan wie ze iets zouden vertellen.

De meeste jongeren antwoorden dat ze, als ze iets vervelends meemaken, het aan een vriendin/of vriend zouden vertellen (65%). Op de tweede plaats zouden ze het aan vader of moeder (43%) vertellen. Ook aan de mentoren (39%) en groepsleiding (35%) zouden ze het vertellen.

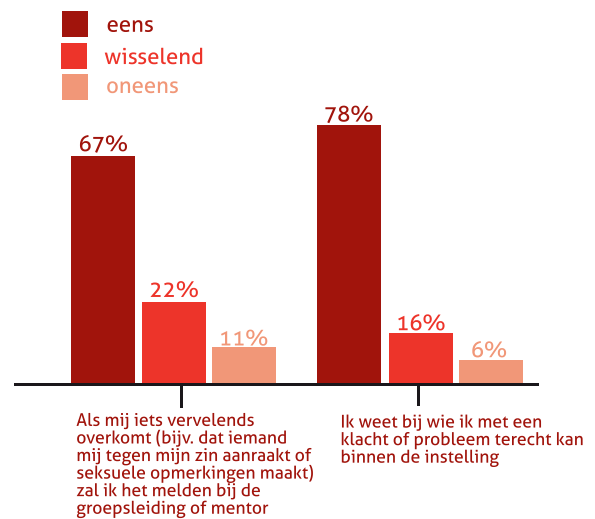
Bij de vraag of ze het aan iemand anders zouden zeggen, noemen jongeren: beste vriend/vriendin, partner, iemand van de groep die je 100% vertrouwt, vertrouwenspersoon op school, therapeut, stop pesten op internet, voogd, stiefvader en politie. Een aantal jongeren (6 jongeren) zegt dat ze het aan niemand zouden vertellen.

Aan jongeren is tevens gevraagd of zij, in het geval zij iets vervelends mee zouden maken, dit bij de mentor of groepsleiding zouden melden en of zij weten hoe ze een klacht moeten indienen.

Op de vraag of jongeren het bij de leiding zouden melden als hen iets vervelends overkomt geeft tweederde van de jongeren aan (67%) dat ze het zouden melden. Echter een aanzienlijke groep van bijna een kwart van de jongeren (22%) zegt dat dit wisselend is. Een groep van 11% zegt dat ze het niet zouden melden.

Bijna 80% van de jongeren weten bij wie ze terecht kunnen met een klacht of probleem binnen de instelling. Zes procent weet niet bij wie ze terecht kunnen. En zestien procent zegt dat dit wisselend is.

PRATEN OVER ONVEILIGE SITUATIES

“IK WEET BIJ WIE IK MET EEN PROBLEEM TERECHT KAN”

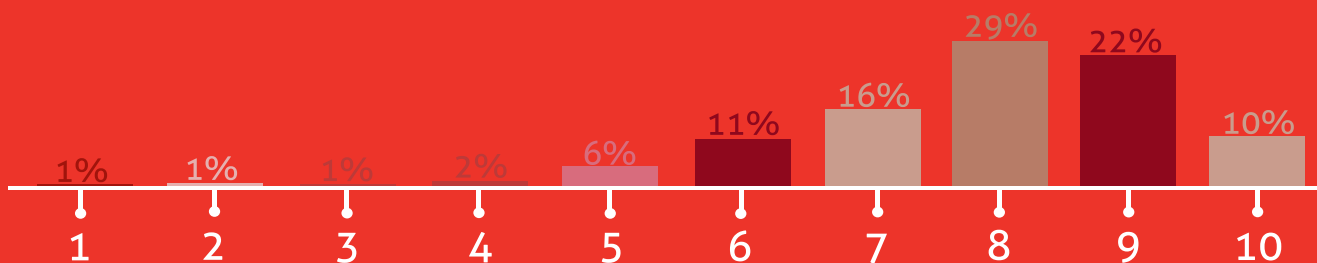
6.8 TEVREDENHEID OVER VEILIGHEID

Aan jongeren is gevraagd een cijfer tussen de 1 en de 10 te geven aan de veiligheid binnen de instelling.

Jongeren zijn over het algemeen tevreden over de veiligheid binnen de eigen instelling. Ze geven gemiddeld een cijfer van 7,7 voor de veiligheid.

De grootste groep (29%) geeft een 8 als cijfer voor de veiligheid. Zes op de tien jongeren geven een cijfer 8 of hoger voor de veiligheid binnen de instelling. 11% van de jongeren geeft een onvoldoende.

HOE TEVREDEN BEN JIJ OVER DE VEILIGHEID BINNEN JOUW INSTELLING?

“IS HET VEILIG IN MIJN INSTELLING?”

CONCLUSIES

Veiligheid op de groep

De veiligheid op de groep of in het huis waar jongeren verblijven wordt door jongeren als ruim voldoende beoordeeld. Zes op de tien geeft een cijfer 8 of hoger voor de veiligheid binnen de instelling. De grote meerderheid van de jongeren heeft nooit te maken gehad met fysiek geweld, bedreigingen, noch zijn zij seksueel lastig gevallen op de groep. De meeste jongeren zijn niet bang voor andere jongeren op de groep. Ook 's nachts voelen de meeste jongeren zich veilig op hun kamer. Hoewel de cijfers positief zijn, is er tegelijkertijd een groep jongeren die zich wisselend of helemaal niet veilig voelt. Aangezien jeugdhulporganisaties als taak hebben bescherming en veiligheid te bieden aan ALLE jongeren die aan hen zijn toevertrouwd, is het van essentieel belang dat instellingen alles in het werk stellen zodat ALLE jongeren zich veilig voelen. Voor jongeren in residentiële instellingen is een veilige plek een basisrecht.

Een aspect waarover jongeren minder positief zijn, is de veiligheid 's nachts in hun eigen kamer. Het feit dat bijna een kwart van de jongeren er niet volledig op kan vertrouwen dat 's nachts een volwassene hen zou helpen als dat nodig is, zorgt eveneens voor een onveilig gevoel voor deze groep jongeren.

Als we de verschillende aspecten van de sociale veiligheid bekijken, komt schelden en pesten vaker voor op de groepen dan fysiek geweld. Jongeren geven aan dat pestgedrag snel en streng moet worden aangepakt zodat het niet uit de hand loopt.

Hoewel de meeste jongeren zeggen zich op hun gemak te voelen op de groep en zich veilig te voelen bij de groepsleiding, geeft een aanzienlijke groep (28%) aan zich wisselend, of onvoldoende (5%) veilig te voelen bij de groepsleiding. Voor een gezonde ontwikkeling van jongeren is het zich veilig voelen bij de volwassenen die belast zijn met de zorg van essentieel belang. Door jongeren is eerder aangegeven³ dat de onrust en onveiligheid mede door wisselende groepsleiding wordt veroorzaakt. In de aanloop naar de transitie is er voor instellingen en leefgroepen veel onzekerheid geweest over bijvoorbeeld inkoopcontracten en daarmee voor de continuïteit van de zorg. Dit heeft ervoor gezorgd dat er veel wisselingen in de leefgroepen hebben plaatsgevonden. Wisselingen in medewerkers en het werken met onervaren en tijdelijke krachten dragen bij aan een gevoel van onveiligheid volgens de jongeren. Een aandachtspunt voor zowel de organisaties als de financiers is dan ook om rust en zekerheid in de groepen te waarborgen, zodat er een veiliger leefplek voor jongeren kan ontstaan.

Toezicht

Als het gaat om toezicht door de groepsleiding vinden de meeste jongeren dat er voldoende toezicht is en dat de groepsleiding tijdig ingrijpt. Er is echter een grote groep, namelijk meer dan een derde, die vindt dat dit wisselend is.

Jongeren noemen vaak als maatregel dat er meer groepsleiding zou moeten zijn om beter toezicht te houden, om het veiliger te maken en om tijdig te kunnen ingrijpen. ▶

³ Zie visiedocument Transitie JeugdWelzijnsBeraad oktober 2014

“WE WILLEN GRAAG PRATEN OVER VEILIGHEID OM HET TE VERBETEREN”

Jongeren maken in de vragenlijst en in de verbetergroepsessie duidelijk dat zij vaker over het onderwerp veiligheid willen praten. Het gesprek aangaan over onveilige situaties en het bespreken van de huisregels met jongeren kan een bijdrage leveren aan de ervaren veiligheid, vinden de jongeren. Praten over hoe je samen als groepsleiding en jongere een veiligere leefplek kan maken, moet als thema op de agenda staan. In eerdere gesprekken met jongeren is gebleken dat er vaak onvoldoende over de regels wordt afgestemd met jongeren waardoor zij zich onveilig voelen.

Mentor

De relatie van de meeste jongeren met de mentor is goed. Jongeren zouden met een mentor praten als er iets vervelends zou gebeuren, maar zij zouden niet alles tegen de mentor durven zeggen. De mentor is het aanspreekpunt voor jongeren. De mentor neemt de jongeren serieus en is transparant over de informatie die jongeren aan de mentor geven. Naast de groep jongeren waarvoor de mentor een vertrouwenspersoon is, is er ook een behoorlijk grote groep jongeren (24%) die wisselende gevoelens hebben ten aanzien van de mentor. Voor deze jongeren is de mentor niet de meest aangewezen persoon om zorgen te delen op het moment dat jongeren iets vervelend mee zouden maken. Dat is een zorgelijk punt. Het is belangrijk dat elke jongere kan beschikken over iemand waarin de jongere vertrouwen kan hebben. Vertrouwen is de basis waarop jongeren het gesprek aangaan. De rol van de mentor is voor jongeren dermate belangrijk dat goed gekeken moet worden hoe de mentorfunctie voor de jongeren goed vervuld kan worden. Een goede match met de mentor is noodzakelijk, jongeren maken duidelijk dat er een klik met de mentor moet zijn.

Seksualiteit

Een positief punt wat betreft seksualiteit is dat de meeste jongeren niet meemaken dat er seksuele getinte opmerking of grapjes worden gemaakt op de groep. Echter het praten over seksualiteit blijkt uit de antwoorden van de jongeren nog onvoldoende te gebeuren. Jeugdhulporganisaties hebben naar aanleiding van het Kwaliteitskader voorkomen seksueel misbruik acties ondernomen om het gesprek met jongeren over het thema seksualiteit te voeren. Een grote groep jongeren (72%) geeft echter in het onderzoek aan dat dit niet gebeurt of wisselend gebeurt. Ook vindt bijna een derde van de jongeren dat ze niet voldoende seksuele voorlichting krijgen. In de verbetergroep die met jongeren is gehouden, hebben jongeren nagedacht over waarom in de groepen onvoldoende over seksualiteit wordt gepraat.

Jongeren denken dat dit enerzijds te maken heeft met de jongeren zelf. Omdat zij het bijvoorbeeld niet fijn vinden over dit thema te praten of omdat jongeren negatieve ervaringen hebben met seksualiteit. Anderzijds heeft het ook te maken met de vaardigheden van de groepsleiding. Een voorwaarde om dit voor jongeren ongemakkelijk gesprek over seksualiteit te voeren, is dat de leiding weet hoe ze zo'n gesprek moeten beginnen. Naast de vaardigheden van de groepsleiding is wederzijds vertrouwen essentieel. Je moet vertrouwen hebben in elkaar voordat je zo'n gesprek aangaat. Werken aan vertrouwen tussen de jongere en de leiding draagt bij aan een groter gevoel van veiligheid en maakt de weg vrij om gesprekken over seksualiteit te voeren.

Online veiligheid

Uit de antwoorden van de jongeren blijkt dat zij op de groep niet vaak te maken hebben met online pesten noch dat ze online seksueel worden lastig gevallen. Maar de meeste jongeren zijn van mening dat de groepsleiding het onvoldoende door zou hebben als een jongere op de groep wel online wordt gepest of lastig wordt gevallen. In het geval dat de leiding hier wel van op de hoogte zou zijn, dan weet de leiding niet altijd hoe ze hiermee moeten omgaan, menen de jongeren. Jongeren geven aan dat het voor de leiding moeilijk is om te controleren wat er online gebeurt. De leiding weet ook vaak niet hoe het online pesten werkt of waar het gebeurt, zeggen de jongeren. Online veiligheid is een onderwerp dat veelvuldig negatief in het nieuws komt doordat jongeren misleid worden en gedwongen worden om seksuele handelingen te verrichten. Jongeren zijn gebaat bij goede voorlichting en tijdige signalering van onveilige situaties. Hiervoor is goed getrainde groepsleiding nodig die weet hoe sociale media werkt. Daarnaast is goede voorlichting nodig over sociale media op een manier die jongeren aanspreekt.

Vertrouwen

In situaties waar jongeren behoefte hebben om iemand in vertrouwen te nemen, spelen vrienden een enorm belangrijke rol voor jongeren. Als jongeren iets vervelends meemaken dan nemen ze het vaakst een vriend/vriendin in vertrouwen. Maar ook aan ouders, de mentor en de groepsleiding kunnen ze hun verhaal kwijt. Een onveilige situatie op de groep zouden de meeste jongeren wel melden bij de leiding en de meerderheid weet bij wie ze terecht kunnen om een klacht in te dienen.

8. TIPS & ADVIEZEN

Jongeren hebben veel tips en adviezen gegeven om het veiliger te maken. Zowel in de digitale Veiligheidsbarometer 2015 als tijdens de verbetergroepsessie zijn adviezen gegeven. In bijlage 3 is een volledige weergave van de tips en adviezen die door jongeren zijn gegeven. Hieronder noemen we de belangrijkste.

- Werken aan een betere vertrouwensband tussen jongeren en de groepsleiding. Vertrouwen is een belangrijke voorwaarde voor het gevoel van veiligheid en als het gaat om het bespreken van onveilige situaties of ongemakkelijke onderwerpen zoals seksualiteit. Zorgen voor minder wisselingen in groepsleiding en regelmatig aandacht schenken aan het onderwerp vertrouwen, kunnen hier een positieve bijdrage aan leveren. Zorgen dat alle jongeren en hun mentoren een 'klik' hebben en dat jongeren een mentor hebben die ze vertrouwen, is een aandachtspunt. Of zoals een jongere het zelf verwoordt: "... cliënten en mentoren te matchen. Het is belangrijk dat een cliënt een klik heeft met de mentor, omdat die meestal de meest dichtbijzijnde persoon is in een groep".
- Het onderwerp veiligheid op de agenda zetten om het gevoel van veiligheid te vergroten. Jongeren noemen verschillende factoren die zorgen voor een gevoel van onveiligheid. Jongeren willen meer groepsleiding en beter toezicht door de groepsleiding. Van belang is om samen met jongeren te zoeken naar oorzaken voor het onveilige gevoel en gezamenlijk oplossingen te bedenken. De oplossingen daadwerkelijk uitvoeren is uiteraard een voorwaarde. Zoals een jongere zei: "Als er een gesprek met de mentor komt over een onveilige situatie dan moet er wel actie komen anders verlies je het vertrouwen".
- Jongeren betrekken bij het bedenken en uitvoeren van oplossingen van problemen. Jongeren geven aan dat door het inzetten van buddy's of ervaringsdeskundigen, moeilijke thema's zoals seksualiteit beter bespreekbaar zijn. Ook het geven van voorlichting over seksualiteit of over sociale media aan bijvoorbeeld leiding of andere jongeren zijn onderwerpen waarop veel meer de kracht en creativiteit van jongeren gebruikt kan worden, zodat oplossingen beter aansluiten bij de jongeren zelf.
- Het gesprek over seksualiteit beter voeren en jongeren betere seksuele voorlichting geven. Hiervoor is de vertrouwensband tussen jongere en leiding een voorwaarde maar tevens dat de groepsleiding goed opgeleid is en weet hoe zij dit gesprek moet voeren. Zoals jongeren het mooi verwoorden: "Bekwame (ervaren) begeleiders die weten hoe je een 'awkward conversation' begint".
- Jongeren betrekken bij de opzet en uitvoering van een training voor groepsleiding. Jongeren kunnen ook andere jongeren voorlichten. Dit zorgt voor draagvlak en een betere aansluiting bij de jongeren. Jongeren geven o.a. het advies: "Jongeren geven begeleiders een keer voorlichting over seks. Dan kunnen begeleiders zelf ervaren hoe ongemakkelijk het is!"
- Groepsleiding beter toerusten om online onveilige situaties te signaleren en ermee weten om te gaan. Jongeren kunnen ook hier een rol spelen door groepsleiding op de hoogte te brengen van wat op sociale media gebeurt.
- Zorgen dat er hulp beschikbaar is en dat jongeren daarvan weten. Jongeren nemen vrienden in vertrouwen als ze iets meemaken. Een vriend/vriendin kan door het bieden van een luisterend oor al helpen. Echter bij onveilige situaties is dit niet voldoende. In deze situaties is het nodig dat jongeren weten waar ze professionele hulp kunnen vinden voor henzelf of voor een vriend/vriendin die in de problemen zitten. Er zijn vele online initiatieven waar jongeren terecht kunnen. Deze initiatieven moeten bij jongeren bekend zijn en voor jongeren aanprekend zijn.

1. IN HOEVERRE BEN JE HET EENS, WISSELEND OF ONEENS OVER DE VOLGENDE UITSPRAKEN?	EENS	WISSELEND	ONEENS
1. Ik voel me op mijn gemak in deze groep.			
2. Er is toezicht van de groepsleiding om te zorgen dat het veilig is in de groep.			
3. Als ik me niet veilig voel, dan zou ik daarover praten met mijn mentor of met iemand anders die hier werkt.			
4. Als er wordt gepest, geslagen of gevochten dan grijpt de groepsleiding op tijd in.			
5. Mijn mentor vertelt mij altijd wat hij doet met wat ik hem in vertrouwen heb verteld.			
6. Ik ben bang voor sommige jongeren die hier verblijven.			
7. Ik voel me veilig bij de groepsleiding.			
8. Ik durf alles te zeggen tegen mijn mentor.			
9. Mijn mentor neemt dingen die ik hem/haar vertel serieus.			
10. De regels op de groep zijn duidelijk voor iedereen.			
11. Als er op de groep iets gebeurt wat echt niet kan (bijv. iemand wordt geslagen) dan wordt dat gelijk in de groep besproken.			
12. Online worden kinderen/jongeren van de groep gepest of seksueel lastig gevallen.			
13. De groepsleiding heeft het door als een jongere online wordt gepest of seksueel wordt lastig gevallen.			
14. De groepsleiding weet hoe ze moeten omgaan met online pesten/seksueel lastigvallen.			
15. Op de groep of in gesprekken met de mentor wordt gepraat over seksualiteit.			
16. Ik vind dat ik voldoende seksuele voorlichting krijg van de groepsleiding.			
17. Groepsleden zeggen weleens iets tegen mij over "seks" wat ik vervelend vind (grapjes, vragen over seks, opmerkingen).			
18. Ik weet bij wie ik met een klacht of probleem terecht kan.			
19. Ik ben bang dat iemand mij iets aandoet/aanraakt op de groep.			
20. Als mij iets vervelends overkomt (bijv. dat iemand mij tegen mij zin aanraakt of seksuele opmerkingen maakt) zal ik het melden bij de groepsleiding of mentor.			
21. Als er 's nachts dingen gebeuren, dan weet ik dat de groepsleiding of een andere volwassene mij helpt.			
22. Ik voel me 's nachts veilig op mijn kamer.			
2. HOE VAAK HEB JE DIT MEEGEMAAKT?	NOOIT	SOMS	VAAK
a. dat je gepest of uitgescholden werd door andere jongeren op de groep?			
b. dat je geschopt of geslagen werd door andere jongeren op de groep?			
c. dat je bedreigd werd door andere jongeren?			
d. dat je aangeraakt of seksueel ben lastig gevallen op de groep?			
e. dat je online gepest werd?			
f. dat je online seksueel ben lastig gevallen?			

3. ALS JE IETS MEEMAakt WAT JE ECHT VERVELEND VINDT BIJVOORBEELD DAT JE LASTIG WORDT GEVALLEN OP INTERNET, IETS TEGEN ZIN MOET DOEN (BIJV. IEMAND AANRAKEN). TEGEN WIE ZOU JE HET VERTELLEN?

Meerdere antwoorden mogelijk

- a. vriend/vriendin
- b. ouders
- c. familie
- d. groepsleiding
- e. mentor
- f. cliëntvertrouwenspersoon
- g. leraar
- h. iemand anders

4. ALS JIJ DE BAAS WAS WAT ZOU JE DAN DOEN OM HET VEILIGER TE MAKEN VOOR DE KINDEREN/ JONGEREN DIE HIER WONEN?

Ik zou niets veranderen, ik vind het zo veilig genoeg

Ik zou het veiliger maken door.....

5. HOE TEVREDEN BEN JIJ OVER DE VEILIGHEID BIJ JOU INSTELLING?

Omcirkel een rapportcijfer: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

6. BEN JE EEN MEISJE OF EEN JONGEN?.....

7. HOE OUD BEN JE?.....

8. VIND JE HET LEUK OM MEE TE BLIJVEN PRATEN OVER DE VEILIGHEID BINNEN?

(Bijvoorbeeld samen met andere kinderen/ jongeren en met de jongerenraad)

9. OP WELKE AFDELING OF GROEP VERBLIJF JE?

AUGEO VERSTERKT

Jongeren van onderstaande instellingen hebben de Veiligheidsbarometer 2015 ingevuld.

INSTELLINGEN

Intermetzo
Jeugdformaat
Woldyne
Prokino
Horizon
Cardea
Trias
Stek Jeugdhulp
Parlan / Transferium
Trivium Lindenhof
Hoenderloo Groep
Kompaan
GGZE
Jarabee

BIJLAGE 3 VERSLAG TIPS & ADVIEZEN VAN JONGEREN

Hieronder volgt eerst een opsomming van tips en adviezen die specifiek tijdens de verbetergroep van 14 april met jongeren zijn besproken. Daarna volgen tips die jongeren online hebben gegeven bij het invullen van de Veiligheidsbarometer 2015.

A. HOE KAN HET GESPREK OVER SEKSUALITEIT HET BESTE WORDEN AANGEPAKT?

- Goede vertrouwensband opbouwen, zonder vertrouwen praat je hier niet over.
- Begeleiding die de taal van de jongere kent omdat er in sommige situaties communicatieproblemen tussen jongere en leiding zijn.
- Meidenavond en een gozeravond (met begeleiders) waarin het thema wordt besproken. Dit is al geprobeerd binnen een instelling maar helaas kwamen weinig jongeren opdagen. Bij navraag bleek dat dit idee van de leiding kwam. Jongeren vinden dat jongeren zelf moeten bedenken hoe ze over dit thema het beste kunnen praten.
- Bekwame (ervaren) begeleiders die weten hoe je een "awkward conversation" begint. Jongeren moeten zelf kunnen kiezen of ze dit gesprek in groepsverband of individueel voeren. De begeleiders kunnen de vraag stellen: "heb jij een vriendje/vriendinnetje" en dan:
 - Algemene vragen eerst
 - Weet je waar je terecht kunt met vragen over seks(online informatie, anders)
 - Gevaren van seks (ziektes, risico: zwanger etc.)
- Jongeren buddy verlaagt de drempel. Bijvoorbeeld dat je een buddy hebt uit de groep of buiten de groep. Deze buddy kan met jou over dit soort onderwerpen praten. Er zijn een paar jongeren die hier ervaring mee hebben. Er moet wel nagedacht worden waar de buddy vandaan komt en dat er een goede vertrouwensband is met de jongere.
 - Juiste vorm van voorlichten:
 - Niet te serieus
 - Niet te melig
 - Er moet inhoud zijn
- Niveau van de jongere moet door begeleider goed worden ingeschat om het gesprek te voeren. Sommige jongeren weten heel veel en andere weer heel weinig over seks.
- Jongeren geven begeleiders een keer voorlichting over seks. Dan kunnen begeleiders zelf ervaren hoe ongemakkelijk het is.
- Religieuze begeleiders/voorlichting om taboe drempel te verlagen.

B. HOE KAN DE LEIDING BETER MET ONLINE ONVEILIGHEID OMGAAN?

- Leiding moet beter de online veiligheid in de gaten houden
- Telefoons controleren v/s privacy. Sommige jongeren zijn voor controle van telefoons maar andere vinden dit niet goed is in verband met privacy.
- Zelf als jongere aangeven wat er speelt dan wordt hier actie op ondernomen:
Niet iedereen durf het door schaamte, belangrijk is om de tijd te nemen voor het gesprek. Als er een gesprek met de mentor komt dan moet er wel actie komen anders verlies je het vertrouwen.
- Trainen van groepsleiding. Groepsleiding van elkaar horen/leren hoe ze ermee om moeten gaan. Leiding moet verstand hebben van sociale media.
- Groepsleiding vragen bij jongeren hoe sociale media werkt.
- Anoniem hulp vragen als je er mee zit > AKJ, chatlokaal, kindertelefoon
- Iemand hebben die je vertrouwt en daarmee praten
 - Iemand die je elke dag ziet maar niet te dichtbij
 - Vriend/vriendin vertellen > motiveren om voor jezelf op te komen.
 - Helpen met zelfvertrouwen.
- Met leiding/mentor over praten.
- Iemand die je vertrouwt bijvoorbeeld familie of mentor aan je twitter/facebook toevoegen.

C. WAT KUNNEN JONGEREN ZELF DOEN OM HET VEILIGER TE MAKEN?

- Laten weten dat je bereid bent om te luisteren naar je mede jongeren en voor anderen opkomen
- Over veiligheid praten
- Geen mensen toevoegen op sociale media die je niet persoonlijk kent (of een aflevering Catfish kijken om te zien hoe het niet moet)
- Zelf naar mentor toe:
 - Een op een gesprek met jongeren en vertrouwenspersoon
 - Zelf met jongeren praten
 - Informatie geven
- Andere jongeren aanspreken op onveilig gedrag
 - bijvoorbeeld roken in de kamer of pesten
- Informeren van jongeren over sites waar ze terecht kunnen en of zij deze sites hebben bezocht
- Jongere buddy (in de groep of buiten de groep):
 - Wel aantal risico's als buddy uit de eigen groep is bijv. wordt als verklikker gezien
 - Jongere aan jongere koppelen
 - Ook tegen vreemden kunnen jongeren soms makkelijker praten.

D. ANDERE TIPS

- Een kwart van de jongeren kan iets bedenken om het veiliger te maken. Op de vraag wat ze zouden doen als ze de baas waren om het veiliger te maken, antwoorden zij het volgende:

HUISVESTING EN TERREIN

- Als er op zolder brand is kunnen we niet weg/ het geluid aanzetten op de andere groep(brandalarm)/ 3 keer per jaar een brandoefening.
- Iedereen een eigen sleutel van de kamer te geven (die heb ik namelijk niet)/de deuren niet op rood doen voor in de nacht.
- Dat het terrein altijd is afgesloten.
- De inrichting van de kamer van de groepsleiding anders neer te zetten, want als er wat gebeurt dan kan de groepsleiding niet zo snel weg komen.
- Jongeren in goede instellingen te plaatsen niet in een daklozenopvang.
- Het gebouw veiliger maken en eventueel wat regels.
- Door een springkussen te plaatsen :)

TOEZICHT/REGELS

- Meer toezicht/ om meer groepsleiding op de groep te zetten en boven 1 te laten slapen/ vaker nachtdiensten te draaien/-meer leiding in te zetten zodat er altijd iemand aan allebei de kanten kan staan/ meer op de groep aanwezig te zijn/vaker op de groep te zitten/de leiding meer op laten letten op de dingen die er in en rondom de groep gebeuren/meer begeleiding voor de jongeren.
- Er voor zorgen dat er geen toegang is voor drugs op de groep/meer controles.
- Meer beveiliging in te schakelen i.v.m. loverboys.
- Mensen weg te sturen of time out/een paar jongeren weg te halen/bepaalde mensen gelijk uit de groep te plaatsen.
- Te zorgen dat pestgedrag meteen aangepakt wordt, zodat "grapjes" niet uit de hand lopen/ dat kinderen niet schelden of pesten/als iemand scheldt gelijk naar boven sturen/door meer te doen met pesten en dat serieuzer aanpakken.
- Strenger op te treden als de regels niet nageleefd worden/wat meer regels strakker trekken per persoon/ strenger te regelen op punten van sommige cliënten/ strakkere regels/ strenger te zijn/alle regels duidelijker maken en jongeren gelijk behandelen en ook opkomen voor jongeren die weinig weerstand hebben/duidelijkheid en niet afwisseling/minder afspraken maken.

COMMUNICATIE EN MENTOR

- Meer gesprekken te voeren met jongeren en leiding/ meer gesprekken te voeren over onderwerpen die op die groep van belang zijn(bijvoorbeeld drugs)/ betere communicatie tussen cliënt en leiding/met de jongeren overleggen over wat er allemaal gebeurd is of gewoon over leuke dingen hebben/dingen te overleggen/de leiding makkelijkere aanspreekpunten te maken.
- Cliënten en mentoren te matchen. Het is belangrijk dat een cliënt een klik heeft met de mentor, omdat die meestal het meest dichtsbijzijnde persoon is in een groep/te zorgen dat je als mentor normaal met je mentorkind praat en niet bevelen op ga leggen.
- Ik zou als groepsleiding niet heel veel aan 1 kant van de groep gaan zitten, wat hier best wel vaak gebeurt.
- Het probleem hoog oppakken.
- Door elkaar op te trekken.

**“IK VOEL ME ‘S NACHTS
VEILIG OP MIJN
KAMER”**

COLOFON

Jongerentaskforce Kindermishandeling, juni 2015

Met dank aan Augeo, JeugdWelzijnsBeraad en alle jongeren die hebben deelgenomen aan het onderzoek.

Tekst & uitvoering: Isabel Alarcon
Vormgeving: Thomas Tobé

 JongerentaskforceKindermishandeling
 @Jong_Taskforce

**JONGEREN
TASKFORCE**
KINDERMISHANDELING

JONGEREN
TASKFORCE
KINDERMISHANDELING

JONGEREN
TASKFORCE
KINDERMISHANDELING

JONGEREN
TASKFORCE
KINDERMISHANDELING

JONGEREN
TASKFORCE
KINDERMISHANDELING

JONGEREN
TASKFORCE
KINDERMISHANDELING

JONGEREN
TASKFORCE
KINDERMISHANDELING

JONGEREN
TASKFORCE
KINDERMISHANDELING

JONGEREN
TASKFORCE
KINDERMISHANDELING

JONGEREN
TASKFORCE
KINDERMISHANDELING

JONGEREN
TASKFORCE
KINDERMISHANDELING

JONGEREN
TASKFORCE
KINDERMISHANDELING

JONGEREN
TASKFORCE
KINDERMISHANDELING

JONGEREN
TASKFORCE
KINDERMISHANDELING